

Handläggare: Per-Ove Mattsson
Telefon: 08-508 18 148

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2009-06-11

Förslag till plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättning

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Trots att en omfattande utbyggnad av bostäder genomförts under 2000-talet finns ett stort behov av nya lägenheter för personer tillhörande personkrets 1 och 2 LSS samt personer med psykiska funktionshinder. En behovsinventering har genomförts under 2008 som avser perioden 2009-2012 som visar att stadsdelsförvaltningarna har ett fortsatt omfattande utbyggnadsbehov av särskilda boendeformer. Ett förslag till utbyggnadsplan för åren 2009-2014 har arbetats fram vid socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen som innebär att 740 nya lägenheter färdigställs, ca 85 nya gruppboendestäder och drygt 250 nya service- och stödlägenheter.

Förvaltningen anser att utbyggnadsprocessen är komplicerad och svårstyrd. Det är helt nödvändigt att det finns en helhetssyn vilket kräver en central samordning när det gäller behovsinventering, utbyggnadsplanering och bevakning av byggprocesserna. Stadsdelsnämnderna kan omöjligen ha den överblick som krävs för att få till stånd den utbyggnad som är nödvändig och motsvarar stadens hela behov.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för vuxna

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från tre stadsdelsnämnder med anledning av ett förslag från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden om plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättning. Remisstiden sträcker sig till den 15 juli.

Remissen i sammanfattning

Enligt kartläggningar som genomfördes vid 2000-talets början fanns totalt 547 fullvärdiga lägenheter för LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) personkrets fördelade på 302 lägenheter i gruppboende och 245 i servicelägenheter, de flesta med tillgång till gemensamma utrymmen för samvaro. 186 personer bodde i gruppboende med otidsenlig standard, dvs som stred mot reglerna för LSS-bostäder. När det gällde målgruppen med psykiska funktionshinder fanns 307 fullvärdiga lägenheter, 104 lägenheter i gruppboende och 203 i stödboende.

Kommunfullmäktige fattade 2001 beslut om en utbyggnadsplan gällande gruppboende för personer tillhörande LSS personkrets 1 och 2 för planperioden 2001-2006. Enligt planen bedömdes ett utbyggnadsbehov under perioden på 70 nya gruppboende med sammanlagt 410 lägenheter för LSS personkrets 1 och 2. Utöver de behov som framkom i planen gjordes inventeringar som visade att drygt 100 personer med psykiska funktionshinder hade behov av gruppboende eller stödboende i någon form i slutet av planperioden.

Under planperioden 2001-2008 har det skett en stor utbyggnad. Totalt 533 nya lägenheter i bostad med särskild service har färdigställts. Av dessa är 383 lägenheter för LSS personkrets 1 och 2 och 150 lägenheter för psykiskt funktionshindrade. Drygt 30 % av de nytillkomna lägenheterna för LSS personkrets 1 och 2 har använts för att ersätta otidsenliga gruppboende.

Under 2008 har totalt 39 lägenheter för LSS personkrets 1 och 2 tillkommit och för psykiskt funktionshindrade har 27 nya stödlägenheter och 2 nya platser i kollektivboende tillkommit.

Under 2008 har nya kartläggningar genomförts vad gäller befintliga bostäder och visar att det vid årsskiftet 2008/2009 i staden för LSS personkrets 1 och 2 finns totalt 930 fullvärdiga lägenheter varav 652 lägenheter i gruppboende och 278

servicelägenheter. När det gäller målgruppen psykiskt funktionshindrade fanns i staden vid årsskiftet 2008/2009 436 fullvärdiga lägenheter varav 173 lägenheter i gruppboende och 263 i stödlägenheter samt 66 platser i någon form av kollektivboende.

En Genomförandegrupp för utbyggnaden inrättades 2001 och leds av socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen. Gruppen har uppdraget att vara sammanhållande för utbyggnaden av bostäder för ovan nämnda grupper. Erfarenheterna av Genomförandegruppens arbete är att gruppen bidragit till en mer aktiv utbyggnad av boenden. De visar emellertid även på särskilda svårigheter i utbyggnadsprocessen.

En svårighet i planeringen är att stadsdelsnämnderna som ansvarar för utbyggnaden kan ha svårt att överblicka och bevaka behoven som helhet för staden. Många nybyggnadsprojekt i staden har också blivit uppskjutna. I många fall har det också varit svårt att få in en gruppboende i reguljära bostadsprojekt pga husens utformning. Många bostadsprojekt blir också mycket dyra. Flera planerade boenden har inte blivit av pga för höga kostnader.

Trots att en omfattande utbyggnad av bostäder genomförts under 2000-talet finns ett stort behov av nya lägenheter. En behovsinventering har genomförts under 2008 som avser perioden 2009-2012 som visar att stadsdelsförvaltningarna har ett fortsatt omfattande utbyggnadsbehov av särskilda boendeformer.

Ett förslag till utbyggnadsplan för åren 2009-2014 har arbetats fram vid social och arbetsmarknadsförvaltningen som innebär att 740 nya lägenheter färdigställs, ca 85 nya gruppboenden och drygt 250 nya service och stödlägenheter.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anser att planerade bostäder för personer med funktionshinder bör inarbetas mer strukturerat i stadens bostadsplanering. Det pågår ett omfattande bostadsbyggande i staden. Både mindre och mycket stora bostadsområden planeras. Människor förväntas flytta in till staden och befolkningen därmed öka. Det torde också medföra ett ökat behov av särskilda boenden. Dessa stora bostadsprojekt ger samtidigt möjlighet att inrymma många gruppboenden och service och stödlägenheter. Några av dem har en dock en lång utbyggnadstid. Det är därför högst angeläget att komma in i de projekten så tidigt som möjligt för att inte förlora tid och möjligheter. Projekten ska granskas och lämpliga lägen och möjligheter att inrymma gruppboenden ska bedömas.

Många stadsdelsförvaltningar har begränsade möjligheter att bevaka nya byggnadsprojekt och har svårigheter att följa dem. Antalet särskilda boendeformer som planeras i de större bostadsområdena är ytterst blygsam. Utbyggnaden av bostäder med särskild service är till största delen beroende av bostadsproduktionen i staden. Om byggplaner fördröjs eller tas bort förändras också utbyggnaden av särskilda boendeformer. Det är därför viktigt att ha en hög planeringsnivå.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden föreslår även en mer övergripande central samordning för att bättre kunna se och verka för att gruppboenden mm ses som en gemensam resurs för hela staden. Man skulle då få en långsiktig helhetssyn på boendepaneringen generellt och för speciella grupper. Med större möjligheter för Genomförandegruppen kan en mer samlad bevakning ske av stora bostadsprojekt, speciella behov av bostäder påskyndas, samarbete med olika byggherrar förbättras och tillskottet i staden av övriga aktörer bevakas.

I staden pågår arbete med att införa ett valfrihetssystem inom funktionshinderområdet. I detta är boendefrågorna centrala. Det innebär att i planeringen måste ytterligare aspekter vägas in när det gäller både bedömningar och bevakning av totala utbudet. Detta innebär att samordning över staden blir än mer angeläget.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är viktigt att staden arbetar aktivt med utbyggnaden av bostäder för personer med funktionsnedsättning. Bristen på bostäder är stor trots ett omfattande byggande under senare år. Personer med behov av olika former av stödboende minskar inte utan allt talar för att det ökar med inflyttningen av människor till staden. Förvaltningen vill understryka vikten i det som socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden skriver om att planerade bostäder för personer med funktionshinder bör inarbetas mer strukturerat i stadens bostadsplanering.

Utbyggnadsprocessen är komplicerad och svårstyrd. Det är helt nödvändigt att det finns en helhetssyn vilket kräver en central samordning när det gäller behovsinventering, utbyggnadsplanering och bevakning av byggplaner och processer. Genomförandegruppen har således en mycket viktig funktion för att de 740 lägenheterna ska byggas. Stadsdelsnämnderna kan omöjligen ha den överblick som krävs för att få till stånd den utbyggnad som är nödvändig och motsvarar stadens hela behov.

Härutöver anser förvaltningen att det är viktigt att det vid utbyggnaden av gruppbofasta, som normalt inrymmer 5-7 lägenheter, också tas hänsyn till att det finns grupper av personer med funktionsnedsättning som behöver bo i små gruppbofasta med 2-3 lägenheter för att få sina behov tillgodosedda. Förvaltningen ser också ett behov av fler s.k. ytterlägenheter kopplade till gruppbofasta samt bostäder för personer med neuropsykiska funktionsnedsättningar.

Vidare vill förvaltningen påtala problemet med att många lägenheter blir mycket dyra att förhyra. Många av de boende kommer att leva på marginalen med ett mycket begränsat ekonomiskt utrymme vilket motverkar integrationen och ett självständigt liv.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens förslag till plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättning